

Theosofie voor het Christelijke tijdperk.

Ammonius Saccas.

Stichter van de Neoplatonische school Deze beroemde school van de **platonische theosofie** is ontstaan in de 2e eeuw in Alexandrië, door Ammonius Saccas (170 tot 243), en werd verder ontwikkeld door zijn leerlingen onder hen Plotinus (204 tot 270) de meest uitblinkende filosoof, was het Neoplatonisme op haar hoogtepunt

Vertaald vanuit "Encyclopedia Theosophical Glossary".

*****

Schatten van de Bibliotheek van Alexandrië John P. van Mater.

Intussen, ongeveer aan het begin van de 3de eeuw n.Chr., begon een opmerkelijk man, Ammonius Saccas, stichter van het neoplatonisme, onderricht te geven. Zijn meest bekende en wellicht beste leerling was Plotinus, die in 205 n.Chr. in Alexandrië verbleef.

Plotinus schreef enkele indrukwekkende verhandelingen, gebaseerd op de leringen van zijn leraar. Hij verwierf grote populariteit en gaf in zijn latere levensjaren les in Rome. Na Plotinus volgden anderen, zoals Porphyryus, Amelius, Synesius en Iamblichus. Het neoplatonisme had een verruimende invloed op sommige kerkvaders, zoals Origenes, die volgens Porphyryus de lessen van Ammonius Saccas had gevolgd. De laatste grote neoplatonist was Proclus, die in Athene doceerde en daar tot zijn dood in 485 n.Chr. hoofd was van de Academie.

Het neoplatonisme was in feite een platonische filosofie omdat het naar grondbeginselen zocht. Maar het bevatte nog een ander element: het streefde er niet alleen naar de mens duidelijke kennis te verschaffen, maar moedigde hem aan binnen te gaan in een verhevener bewustzijnstoestand dat door Plotinus werd betiteld als extase en gedefinieerd als 'de vlucht van de ziel naar God, waartegenover ze van aangezicht tot aangezicht zal staan en alleen. Overgenomen uit Sunrise juli /aug. 1990

*****

De Alexandrijnse traditie. I.M. Oderberg.

Ammonius Saccas heeft niets op schrift nagelaten, maar dankzij zijn leerlingen, voornamelijk Plotinus, gingen zijn werk en leringen niet verloren. In zijn school stond hij op strikte morele discipline, gebaseerd op een levenswijze die in overeenstemming was met de wetten van de natuur; hij was ook een voorstander van het oefenen en zuiveren van het denken door meditatie.

**Theosofie de archaïsche wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.**

Het was de wens en het doel van Ammonius om alle sekten, volkeren en landen tot elkaar te brengen in één algemeen geloof – een geloof in één verheven, eeuwige, ongekende en naamloze Kracht, die het heelal beheerst door onveranderlijke en eeuwige wetten.

Hij wilde aantonen dat er een oorspronkelijk **theosofisch stelsel** bestond, dat in het begin in alle landen in wezen gelijk was; verder wilde hij alle mensen ertoe bewegen hun ruzies en strijd te beëindigen en zich te verenigen in doel en gedachte als kinderen van één gemeenschappelijke moeder; . . . zijn voornaamste doel, waarmee naar hij geloofde, alle andere zouden kunnen worden bereikt, was om aan de verschillende religieuze leringen, als aan een veelsnarig instrument, één volle en harmonieuze melodie te ontlokken, die weerklink zou vinden in ieder waarheidlievend hart.

De werkelijke stichter van het neoplatonisme, het nieuwe of herleefde platonisme, was Ammonius, hoewel de school meestal wordt toegeschreven aan Plotinus, die de meest vooraanstaande van zijn leerlingen was.

Over genomen uit Sunrise sep / okt 1984.

*****

Ammonius onderwees als eerste dat elke religie op één en dezelfde waarheid is gebaseerd – de wijsheid die gevonden wordt in de boeken van Thoth (Hermes Trismegistus), uit welke boeken Pythagoras en Plato hun hele filosofie hadden geleerd. En hij beweerde dat de leringen van eerstgenoemde geheel gelijk waren aan de oudste leringen van de brahmanen, die nu in de oudste Veda's zijn belichaamd. 'De naam Thoth', zegt prof. Wilder, 'betekent een college of vergadering'¹, en

het is niet onwaarschijnlijk dat de boeken zo werden genoemd omdat ze de verzamelde orakels en leringen van de priester-broederschap van Memphis waren. Rabbi Wise had een soortgelijke hypothese opgesteld over de goddelijke uitspraken die in de Hebreeuwse Schrift zijn opgetekend.

Maar de Indiase schrijvers beweren dat onder de regering van koning Kansa, de Yadus [Judeeërs?] of heilige stam India verlieten, naar het westen trokken, en de vier Veda's meenamen. Er bestond ongetwijfeld veel overeenkomst tussen de filosofische leringen en religieuze gebruiken van de Egyptenaren en die van de oosterse boeddhisten, maar of de boeken van Hermes en de vier Veda's identiek waren, is niet bekend

Isis ontsluit, 1:558
© 2010 Theosophical University Press Agency
Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag

*****

---

¹ *New Platonism and Alchemy*, Albany, 1869, blz. 6.